

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Aspuddens skola
maria.radway@stockholm.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Aspuddens skola
i Stockholms kommun

Tillsyn i Aspuddens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren och hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Aspuddens skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 25 och den 27 september 2013.

Fakta om skolan

Aspuddens skola ligger i kommundelen Hägersten - Liljeholmen i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-9. Vid tillfället för tillsynen har Aspuddens skola 1070 elever. I fritidshemmets pedagogiska verksamhet deltar 400 elever.

På skolan finns en rektor och fyra biträdande rektorer.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2011/2012 nådde 86 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Detta resultat ligger över snittet för riket (72 procent). I ämnet svenska nådde 76 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, vilket är över snittet för riket (74 procent). I ämnet svenska som andraspråk var det för få elever som deltog i provet för att statistik ska redovisas. Den nationella statistiken för 2012/2013 för årskurs 3 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Skolinspektionen har dock tagit del av skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för våren 2013. I ämnet svenska bedöms mellan 92 och 96 procent av eleverna nå kunskapskraven i de fyra klasserna. I ämnet matematik 84 till 96 procent och i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnen 100 procent.

Årskurs 6

Enligt SIRIS nådde 77 procent av eleverna, läsåret 2011/2012, kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik. Detta resultat ligger under snittet för riket (79 procent). I ämnet svenska nådde 90 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, vilket är över snittet för riket (82 procent). I ämnet engelska nådde 84 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, vilket ligger under snittet i riket (87 procent). I ämnet svenska som andraspråk var det för få elever som deltog i provet för att statistik ska redovisas. Den nationella statistiken för 2012/2013 är vid tiden för föreliggande beslut inte publicerad. Skolinspektionen har dock tagit del av skolans egen redogö-

relse över elevernas måluppfyllelse för år 2013 i årskurs 6. I de fyra klasserna nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven i åtta ämnen (engelska, matematik, biologi, fysik, kemi, geografi, historia och religion). I övriga ämnen uppnådde i de fyra klasserna mellan 83 och 95 procent av eleverna kunskapskraven. I modersmål är resultatet något lägre.

Årskurs 9

Enligt SIRIS var det genomsnittliga meritvärdet 213 poäng för Aspuddens skola läsåret 2012/2013, vilket är samma resultat som genomsnittet i riket (213 poäng). Läsåret 2011/2012 var det genomsnittliga meritvärdet 227 poäng (riket 211 poäng). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2012/2013 var 77 procent (riket 77 procent). Läsåret 2011/12 var resultatet 84 procent för skolan (77 procent för riket). Det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen har sjunkit sett över en femårsperiod.

Läsåret 2012/2013 var 91 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och 90 procent till de högskoleförberedande programmen. Motsvarande resultat för riket var 88 respektive 86 procent. Läsåret 2011/2012 såg resultaten på skolan likartade ut.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Aspuddens skola visar att skolans resultat i vissa avseenden är goda men att åtgärder behöver vidtas så att samtliga elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Resultaten behöver förbättras eftersom det är en knapp fjärdedel av eleverna i årskurs 9 som inte når kunskapskraven. Vad gäller verksamheten i fritidshemmet bedömer Skolinspektionen att den stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionen uppfattar att förhållningssättet bland de vuxna på skolan, gentemot skolans ordningsregler, varierar vilket leder till dålig studiero i vissa klasser. Trots att skolan enligt rektorn i många år jobbat med detta så behöver arbetet utvecklas.

Skolinspektionen får av elever, lärare och skolledning höra talas om bra undervisning och ser också många sådana exempel själva. Trots att skolledningen vidtagit flera åtgärder för att förbättra undervisningen, såsom t.ex. coachning av lärare och mer tid för planering, behöver undervisningen utvecklas ytterligare i framförallt grundskolans årskurs 7-9. Det gäller anpassningen till elevernas individuella behov, liksom stimulansen för de elever som lätt når kunskapskraven. Skolinspektionen konstaterar även att det finns brister avseende elevernas inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Skolan bedöms ha fungerande rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och rutiner för att säkerställa att alla elever får det stöd de har rätt till.

Skolan bedriver ett i huvudsak fungerande kvalitetsarbete där personal är och har varit delaktiga. Skolan har en tydlig vision hur utbildningen ska utvecklas med t.ex. mer samplanering mellan lärare, undervisning som i högre grad bedrivs av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver samt ett utvecklat kvalitetsarbete med tydligare analys av t.ex. kunskapsresultaten. Trots detta bedömer Skolinspektionen att analysen av fritidshemmets verksamhet behöver utvecklas. Lärarna behöver även i större utsträckning, framförallt i de lägre årskurserna, undervisa i de ämnen de har utbildning för.

Skolbiblioteket behöver i högre grad användas i skolans pedagogiska verksamhet.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen, trots de utvecklingsområden som identifierats, att rektorn med hjälp av de biträdande rektorerna har kunskap om det inre arbetet i skolan, tar ett gott ansvar för att skolans personal ska arbeta utifrån läroplanernas krav samt ser till att utbildningen utvecklas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 27 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Se till att de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås i skolan får ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Av skollagen framgår att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt och att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Enligt rektorn ställer hon krav på anpassning av undervisningen efter elevernas behov och skolan har under senaste tiden arbetat med t.ex. coachning och så kallade instructional rounds för att lärare ska kunna ge varandra återkoppling på de lektioner som genomförts, bland annat kring anpassning i undervisningen till elevers olika behov. I lärarintervjuerna framkommer att de försöker anpassa undervisningen efter elevernas olika behov men att det säkerligen varierar mellan lärare hur pass väl detta görs. Det sistnämnda instämmer rektorn i och uppger att arbetet med att anpassa undervisningen efter elevernas behov har kommit längst i de lägre årskurserna.

I intervjun och samtal med eleverna i årskurs 7-9 framkommer att det varierar i vilken grad undervisningen anpassas efter elevernas behov. För vissa lärare och i vissa ämnen handlar det ofta om att alla elever arbetar i samma böcker med samma avsnitt och att de får skriva av uppgifter från tavlan. I andra ämnen och för vissa lärare är anpassningen bättre. De yngre eleverna uppfattar att anpassningen till deras behov är bra.

Elever i årskurs 6 uppger att de i svenska och samhällsorienterande ämnen alltid får arbeta med korsord om de har hunnit klart med en uppgift. Eleverna i årskurs 9 säger att de får extrauppgifter ibland om de är klara eller får läsa i någon bok. Eleverna i årskurs 6 och 9 uppger att de inte tycker att dessa uppgifter är speciellt stimulerande.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 §, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna i grundskolan ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Se till att det vid skolenheten finns fungerande forum för samråd med eleverna.

Motivering*Inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll*

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

I elevintervjuerna framkommer att lärarna ofta inför undervisningen har valt både arbetssätt och arbetsformer utan att eleverna ges möjlighet till något reellt inflytande, framförallt i de högre årskurserna. Eleverna uppger att de ibland kan välja om de vill arbeta i grupp eller enskilt och på vilket sätt de vill redovisa ett arbete. Vissa lärare ställer också frågor hur eleverna lär sig bäst och hur de vill arbeta med ett visst arbetsområde. Dock uppger eleverna att de sällan kan påverka planeringen av undervisningen eller undervisningens innehåll. Lärare och rektor menar att lärare sinsemellan diskuterar hur elevinflytande ska ges men de bekräftar samtidigt att det varierar hur pass delaktiga eleverna får vara i planeringen av undervisningen och att eleverna inte alltid har så stort inflytande i detta sammanhang. Skolinspektionens lektionsbesök stärker bilden av att det reella elevinflytandet över innehållet i undervisningen kan utvecklas.

Forum för samråd

I skollagen framgår att det vid varje skolenhet ska finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna och vårdnadshavarna.

I intervjuer med elever i årskurs 9 framgår att det i några klasser inte genomförs klassråd regelbundet, i någon klass upplever eleverna att det sker någon gång per år medan det i några klasser sker mer regelbundet. Vidare uppger eleverna i vissa klasser att de får återkoppling från elevrådet medan andra elever uppger att de inte får det från elevrådsrepresentanten. Eleverna känner inte till något Kunskapsråd som enligt skolans dokumentation ska finnas för eleverna, där det pedagogiska innehållet ska kunna påverkas. Rektorn uppger i intervjun att alla elever ska ha klassråd regelbundet men att hon inte följt upp om detta sker.

Utredningen visar att eleverna inte har ett reellt inflytande i grundskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 och 13 §§ skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet, studiero och en god miljö**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att ordningsreglerna följs upp av personalen i skolan.
- Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en redogörelse av hur förgående års planerade åtgärder har genomförts.
- Se till att signaler om kränkande behandling vid fritidshemmet rapporteras till rektorn.

Motivering*Ordningsregler*

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Aspuddens skola har utarbetat ordningsregler som gäller för hela skolverksamheten. Utöver dessa har de flesta klasser sina egna klassregler.

I intervjuer med både elever och lärare i årskurs 5 – 9 framkommer dock att det inte råder en tydlig samsyn kring hur ordningsreglerna ska hanteras, även om det ofta diskuteras lärare emellan hur reglerna ska tillämpas. Konsekvenserna som följer om en elev inte respekterar de ordningsregler som finns skiljer sig åt mellan klasser och lärare. Skolinspektionens lektionsbesök bekräftar den bilden. Vissa lärare är t.ex. tydliga med att fråga om skolmaterial finns med när eleverna går in i klassrummet medan andra inte är det. Vissa lärare säger inget om elever kommer sent eller lämnar klassrummet utan att säga något medan andra lärare säger till. En del säger inte till om mobiltelefoner används till annat än skolarbete medan andra lärare gör det. Detta får, enligt eleverna, till följd att studieron också skiljer sig åt mellan lektioner. Detta noterades även vid Skolinspektionens klassrumsbesök och i korridorer.

Vid studier av resultaten från Skolinspektionens genomförda enkät (2012) med elever i årskurs 9 framgår att resultatet är sämre än för genomsnittet av skolor i urvalet avseende frågorna om ordningsregler finns och om lärarna ser till att

reglerna efterföljs. Motsvarande resultat för elever i årskurs 5 är något bättre än genomsnittet i urvalet.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling som gäller för verksamheten i fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan. Planen innehåller inte en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärderna har genomförts. I övrigt innehåller planen det som skollagen ställer krav på.

Anmälan om kränkande behandling

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Av intervjuerna med personal på fritidshemmet framgår att alla händelser där elever har uppgett att de blivit utsatta för kränkande behandling inte har rapporterats till rektorn. Det kan innebära att rektorn inte får kännedom om alla kränkningar och får därmed inte en tillräckligt samlad bild för att kunna sätta in relevanta insatser.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området trygghet, studiero och en god miljö. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3 och 5 §§ skollagen, 6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Ge skriftliga bedömningar av elevens kunskapsutveckling när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne i grundskolan.

Motivering

Skriftlig bedömning

I skollagen anges att en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ska ges i grundskolan om ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog. Några skriftliga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling finns inte för läsåret 2012/13 trots att flera elever inte har fått godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Rektorn uppger att tidigare läsår har alltid skriftliga bedömningar skrivits när det varit aktuellt och att hon tagit för givet att det skrivits även för läsåret 2012/13.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister avseende skriftliga bedömningar. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Betygskatalog

Av skollagen framgår att om den eller de som fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt satt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning ska denne eller dessa ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt. Av förarbetena till den nya skollagen (prop. 2009/10:165, sid 669-670) framgår att ändringskyldigheten kan gälla nya omständigheter som en elev åberopar som innebär att beslutet i efterhand framstår som uppenbart oriktigt. Sådana omständigheter måste dock hänföra sig till tiden före det ursprungliga beslutet. Vidare framgår att paragrafen inte ger möjlighet att ändra ett betygsbeslut efter det att ett betyg satts om eleven utför prestationer som visar att hon eller han har de kunskaper som krävs för ett högre betyg.

Vid Skolinspektionens granskning av betygskatalogen framgår att många ändringsbeslut av betyg har gjorts i några ämnen avseende årskurs 9 läsåret 2012/2013. På fråga till rektorn om skälet till detta uppges att det beror på tekniska problem i IT-systemet som lett till att betyg hamnade på fel ämnen. Lärarna ombads göra ändringar till korrekta betyg före ett visst utsatt datum. Några lärare gjorde inte ändringarna före utsatt tid varför ändring fick göras i den slutliga betygskatalogen. Enligt rektorn är de tekniska problemen lösta och skollagen har haft diskussioner med de lärare som gjort ändringar av betyg vilket gör att detta inte ska upprepas.

Med anledning av att de tekniska problemen är lösta och att rektorn säkerställt att ändringar inte ska göras på detta sätt framöver avstår Skolinspektionen från att ingripa i detta avseende.

Författning

3 kap. 14, 19-20 §§, 10 kap. 22 § skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Av intervjuer med rektorn och av dokumentstudier framgår att merparten av lärare på skolan undervisar i de ämnen de har utbildning för. Undervisningen i flera ämnen i t.ex. årskurs 3 bedrivs dock av lärare som har anställts efter den 1 juli 2011 och som saknar ämnesutbildning för detta. Enligt rektorn är hon medveten om detta och ser till att ämnesbehörig lärare är med och planerar undervisningen i dessa fall.

Utredningen visar att alla lärare inte har utbildning för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13-14 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att utbildningen är avgiftsfri.

Motivering

Av skollagen framgår att utbildningen i förskoleklassen och grundskolan ska vara avgiftsfri. Rätten till en likvärdig utbildning av hög kvalitet får aldrig vara beroende av en enskild persons ekonomiska förutsättningar.

Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 375) anges att det inte är förbjudet att låta kostnader för skolresor, utflykter eller liknande aktiviteter ersättas av vårdnadshavare på frivillig väg, men att sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever, oavsett om en elevs vårdnadshavare väljer att betala eller inte. Det anförs även att det inte godtagbart att skolan erbjuder en kostnadsfri alternativ verksamhet för elever vars vårdnadshavare inte vill betala dessa aktiviteter. Är den kostnadsbelagda aktiviteten att betrakta som en del av utbildningen ska alla elever få delta.

Av intervjuer med elever i och med skolledningen framgår att fritidsklubben (den öppna fritidsverksamheten) årligen anordnar en skidresa på skoltid. Personal från fritidsklubben följer med. Elever som åker på skidresan får ledigt av skolan för detta. Kostnaden för resa, liftkort och eventuell skidhyra kan uppgå till cirka 300 kronor per elev. Enligt rektorn erbjuds de elever som inte vill följa med kostnadsfria alternativ. Skolan har inte klargjort att den elev som inte kan eller vill betala för skidresan ändå kan följa med. Skolinspektionen bedömer att den totala kostnaden för skidresan inte kan betraktas som en obetydlig kostnad för de elever som inte har egen utrustning. Att skidresan är ett frivilligt alternativ är inte ett godtagbart skäl.

Utredningen visar att utbildningen inte är avgiftsfri. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 8 §, 10 kap. 10-11 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att skolbiblioteket används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

I intervjuerna med lärare för framförallt de högre årskurserna framgår att lärare låter eleverna låna böcker i biblioteket men att de inte använder skolbiblioteket i undervisningen för att stödja elevernas lärande. Enligt lärarna finns ingen strategi kring hur biblioteket ska används som en del av undervisningen även om det finns ett skolbibliotek och en person som tidvis arbetar i biblioteket. Enligt rektorn kommer biblioteket framöver bli bättre utrustat och användas som en del i den pedagogiska verksamheten.

Utredningen visar att det finns brister i hur biblioteket används i skolans pedagogiska verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Handläggningsrutiner

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Se till att bestämmelserna om registerkontroll iakttas även för vikarier från bemanningsföretag.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11,15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, t.ex. när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

Enligt rektorn lämnar all personal som erbjuds tillsvidareanställning ett utdrag ur belastningsregistret till rektorn samt även de vikarier som anlitas utan kontakt med bemanningsföretag. I vissa fall anlitar skolan vikarier från ett bemanningsföretag. I dessa fall uppger rektorn att hon inte har begärt registerutdrag utan att det är bemanningsföretaget som har kontrollerat personalens registerutdrag.

Utredningen visar att det finns brister avseende iakttagandet av bestämmelserna om registerkontroll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 31 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn analyserar inte fritidshemmets resultat i tillräcklig utsträckning inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Av skolans dokumentation och av intervjuer med skolledning och lärare framgår att skolan följer upp och utvärderar resultat och vidtar åtgärder för utveckling. Av intervjuer med fritidshemmets personal framgår att skolledningen ger

personalen i uppdrag att följa upp och utvärdera sitt arbete i förhållande till de nationella målen. Arbetet dokumenteras i till exempel arbetsplan och diverse andra dokument. De utvärderingar som görs lämnas till skolledningen. Personalen uppger att de inte får någon återkoppling på de skriftliga utvärderingar som lämnas till skolledningen. Men de uppger trots detta att skolledningen är med på vissa planeringsmöten där de har synpunkter på arbetet på fritidshemmet. Detta leder också till att åtgärder för utveckling vidtas enligt personalen. Rektorn bekräftar att återkopplingen från skolledningen på utvärderingar från personalens sida kan bli bättre.

Med anledning av att kvalitetsarbetet bedöms som gott och att en dialog mellan fritidshemmets personal och skolledning sker samt att åtgärder för utveckling av fritidshemmets verksamhet ändå vidtas bedöms bristen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Mats Peterson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.